

LIETUVOS RESPUBLIKOS
REGLAMENTUOJAMŲ PROFESINIŲ KVALIFIKACIJŲ PRIPAŽINIMO ĮSTATYMO
NR. X-1478 11, 29, 32, 42, 61 STRAIPSNIŲ, 3 IR 6 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 11, 29, 32, 42, 61 straipsnių, 3 ir 6 priedų pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant įgyvendinti **2024 m. kovo 4 d. Komisijos deleguotosios direktyvos (ES) 2024/782, kuria dėl bendrosios praktikos slaugytojo, gydytojo odontologo ir vaistinininko profesijų būtiniausių rengimo reikalavimų iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB** (toliau – Direktyva (ES) 2024/782) nuostatas. Direktyvos (ES) 2024/782 nuostatos turi būti perkeltos į nacionalinę teisę iki 2026 m. kovo 4 d. ir apie nacionalines įgyvendinimo priemones nedelsiant pranešta Europos Komisijai. Įstatymo projektu Direktyvos (ES) 2024/782 nuostatos perkeliamos visiškai.

Įstatymo projektu siekiama atnaujinti Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 priedą, atsižvelgiant į **2024 m. kovo 5 d. Komisijos deleguotąjį sprendimą (ES) 2024/1395 kuriuo dėl formalios kvalifikacijos įrodymų ir rengimo kursų pavadinimų iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB** (toliau – Sprendimas (ES) 2024/1395).

Taip pat Įstatymo projektu tikslinamos kai kurios Įstatymo straipsnių formuluotės, siekiant jas suderinti su Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo pakeitimais, įsigaliojusiais 2024 m. sausio 1 d.

Dėl Direktyvos (ES) 2024/782:

2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (toliau – Direktyva 2005/36/EB) be kita ko įtvirtina automatinio profesinės kvalifikacijos pripažinimo principą, kurio esmė yra, kad profesinė kvalifikacija automatiškai pripažįstama asmeniui, turinčiam nustatytus būtiniausius rengimo reikalavimus atitinkantį išsilavinimą, garantuojantį reikiamą kvalifikaciją. Taigi, šis principas remiasi būtiniausių rengimo reikalavimų derinimu.

Direktyva 2005/36/EB yra konsoliduoti kelių profesijų (bendrosios praktikos slaugytojų, gydytojų odontologų, vaistinininkų, akušerių, medicinos gydytojų, veterinarijos gydytojų, architektų) būtiniausi rengimo reikalavimai, anksčiau nustatyti keliose atskirose direktyvose. Būtiniausi rengimo reikalavimai dėl bendrosios praktikos slaugytojo, gydytojo odontologo ir vaistinininko profesijų buvo nustatyti jau 1977–1985 m. priimtose direktyvose¹.

---

¹ 1977 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 77/452/EEB dėl bendrosios praktikos slaugytojų diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo, įskaitant priemones, skirtas padėti veiksmingai naudotis šia įsisteigimo teise ir laisve teikti paslaugas; 1978 m. liepos 25 d. Tarybos direktyva 78/686/EEB dėl dantų gydytojų diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo, įskaitant priemones, padedančias veiksmingai naudotis įsisteigimo teise ir laisve teikti paslaugas; 1985 m. rugsėjo 16 d. Tarybos direktyva 85/433/EEB dėl farmacijos diplomų, pažymėjimų ir kitų oficialią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų abipusio pripažinimo, įskaitant priemones, padedančias veiksmingai naudotis su tam tikra farmacine veikla susijusia įsisteigimo teise.

2011 m. Žaliojoje knygoje „Profesinių kvalifikacijų direktyvos atnaujinimas“² Europos Komisija nurodė, kad suderintus būtiniausius rengimo reikalavimus reikia atnaujinti keliais etapais. Per pastarąją Direktyvos 2005/36/EB peržiūrą (atliktą priimant Direktyvą 2013/55/ES³) valstybių narių institucijos, rengimo įstaigos ir profesinės organizacijos nurodė, kad profesijos, kurioms taikoma Direktyvos 2005/36/EB III skyriaus III antraštinė dalis (automatinis pripažinimas), įskaitant bendrosios praktikos slaugytojų, gydytojų odontologų ir vaistininkų, nuo tada, kai buvo suderinti jų būtiniausi rengimo reikalavimai, labai pasikeitė. Direktyva 2013/55/ES būtiniausi rengimo reikalavimai buvo šiek tiek pakeisti, tačiau bendrosios praktikos slaugytojų, gydytojų odontologų ir vaistininkų būtiniausi rengimo reikalavimai iš esmės neperžiūrėti, visų pirma dėl: Direktyvos 2005/36/EB V priedo 5.2.1, 5.3.1 ir 5.6.1 punktuose nurodytų rengimo programų ir būtiniausių žinių ir įgūdžių, kurie turi būti įgyti rengimo metu, sąrašo (Direktyvos 2005/36/EB 31 straipsnio 6 dalis, 34 straipsnio 3 dalis ir 44 straipsnio 3 dalis).

Atitinkamai Europos Komisija, siekdama įvertinti, ar, atsižvelgiant į bendrai pripažįstamą mokslo ir technikos pažangą, reikia atnaujinti būtiniausius rengimo reikalavimus, nustatytus Direktyvoje 2005/36/EB dėl bendrosios praktikos slaugytojo, gydytojo odontologo ir vaistininko profesijoms, atliko tris tyrimus. Jais siekta išnagrinėti šių profesijų atstovų rengimo reikalavimų pokyčius visose valstybėse narėse ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėse⁴. Šiuo tikslu buvo nagrinėjami valstybių narių dokumentai ir rengiamos tikslinės konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais ES ir nacionaliniu lygmeniu. Remiantis surinktais įrodymais, atitinkamų suinteresuotųjų subjektų atsiliepimais parengtos tyrimų išvados, kuriose siūloma atnaujinti Direktyvoje 2005/36/EB nustatytus būtiniausius rengimo reikalavimus, susijusius su rengimo programomis, žiniomis ir įgūdžiais. Pirmiau minimų konsultacijų metu, pildant atitinkamų sričių klausimynus dalyvavo ir Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos, atitinkamus specialistus rengiančios įstaigos bei profesinės organizacijos.

Direktyvos (ES) 2024/782 nuostatomis yra atnaujinami minimalūs rengimo reikalavimai, kurie įtvirtinti Direktyvoje 2005/36/EB dėl bendrosios praktikos slaugytojo, gydytojo odontologo ir vaistininko profesijų, siekiant juos suderinti su bendrai pripažįstama mokslo ir technikos pažanga.

Direktyvos 2005/36/EB 21 straipsnio 6 dalimi Europos Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais atnaujinamos Direktyvos 2005/36/EB nuostatos dėl žinių ir įgūdžių (bendrosios praktikos slaugytojo, gydytojo odontologo ir vaistininko profesijoms), nurodytų 31 straipsnio 6 dalyje, 34 straipsnio 3 dalyje ir 44 straipsnio 3 dalyje, siekiant atsižvelgti į bendrai pripažįstamą mokslo ir technikos pažangą bei į Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės raidą, darančią tiesioginį poveikį atitinkamiems specialistams. Atitinkamai atsižvelgiant į Direktyvos 2005/36/EB 31 straipsnio 2 dalį, 34 straipsnio 2 dalį ir 44 straipsnio 2 dalį atnaujintos Direktyvos 2005/36/EB V priedo 5.2.1, 5.3.1 ir 5.6.1 punktuose nurodytos rengimo programos. Įstatymo projekto tikslas yra užtikrinti,

² Žalioji knyga „Profesinių kvalifikacijų direktyvos atnaujinimas“, KOM(2011) 367 galutinis.

³ 2013 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/55/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo ir Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacijos sistemą (IMI reglamentas).

⁴ „Mapping and assessment of developments of one of the sectoral professions under Directive 2005/36/EC – Nurse responsible for general care – Final study“ („Vienos iš sektorių profesijų (bendrosios praktikos slaugytojo) raidos analizė ir vertinimas pagal Direktyvą 2005/36/EB. Galutinis tyrimas“), Europos Sąjungos leidinių biuras, 2020 m., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/30>; „Mapping and assessment of developments for sectoral professions under Directive 2005/36/EC – The profession of dental practitioner“ („Sektorių profesijų (gydytojo odontologo) raidos analizė ir vertinimas pagal Direktyvą 2005/36/EB“), Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022 m., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/2748>; „Mapping and assessment of developments for sectoral professions under Directive 2005/36/EC – The profession of pharmacist“ („Sektorių profesijų (vaistininko) raidos analizė ir vertinimas pagal Direktyvą 2005/36/EB“), Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022 m., <https://data.europa.eu/doi/10.2873/077373>.

kad Lietuvos Respublikoje bendrosios praktikos slaugytojų, gydytojų odontologų ir vaistininų rengimas atitiktų suderintus minimalius rengimo reikalavimus ES. Tokiu būdu atitinkamų profesijų atstovams, siekiantiems profesinių kvalifikacijų pripažinimo kitose valstybėse narėse, būtų taikomas automatinio profesinių kvalifikacijų pripažinimo principas.

Dėl sprendimo (ES) 2024/1395:

Sprendimu (ES) 2024/1395 iš dalies pakeičiamas Direktyvos 2005/36/EB V priedas, kuriame pateikiami medicinos gydytojų, gydytojų specialistų, bendrosios praktikos slaugytojų, gydytojų odontologų, gydytojų odontologų specialistų, veterinarijos gydytojų, akušerių, vaistininų ir architektų formalios kvalifikacijos įrodymų sąrašai. Būtent Direktyvos 2005/36/EB V priede nurodytiems formalios kvalifikacijos įrodymams gali būti taikomas Direktyvos 2005/36/EB III antraštinės dalies III skyriaus nuostatos dėl automatinio pripažinimo. Visus Direktyvos 2005/36/EB V priedo pakeitimus valstybės narės notifikuoja vadovaujantis Direktyvos 2005/36/EB 21a straipsnio nuostatomis per Vidaus rinkos informacinę sistemą (toliau – IMI). Europos Komisija įvertinusi visus valstybių narių notifikuotus pranešimus bei įsitikinusi, kad jie atitinka Direktyvos 2005/36/EB III antraštinės dalies III skyriuje nustatytas sąlygas, priima deleguotuosius aktus pagal Direktyvos 2005/36/EB 57c straipsnį siekiant iš dalies pakeisti V priedo 5.1.1–5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 ir 5.7.1 punktus ir atnaujinti informaciją apie valstybių narių patvirtintus formalios kvalifikacijos įrodymus ir, prireikus, apie įstaigą, kuri išduoda formalios kvalifikacijos įrodymą, apie kartu su tokiu įrodymu pateikiamą pažymėjimą ar apie atitinkamą profesinį vardą.

Europos Komisija dėl Direktyvos 2005/36/EB V priedo pakeitimų su valstybių narių valdžios institucijomis konsultavosi per atitinkamą ekspertų grupę – Profesinių kvalifikacijų pripažinimo koordinatorių grupę. Valstybės narės, tarp jų ir Lietuva, prieštaravimų nepareikšė.

Įsigaliojus Direktyvai 2013/55/ES, kuria atnaujinta Direktyva 2005/36/EB, kuomet formalios kvalifikacijos įrodymai pradėti notifikuoti IMI, iš viso priimti septyni deleguotieji sprendimai. Atsižvelgdama į valstybių narių prašymą Direktyvos 2005/36/EB V priedą atnaujinti reguliariai, Europos Komisija tai daro paprastai kartą per metus, įtraukdama jų praneštus naujus ir (ar) iš dalies pakeistus formalios kvalifikacijos pavadinimus ir atnaujindama 2005/36/EB V priedą – priimamas naujas deleguotasis sprendimas.

Įstatymo projekto uždavinys – perkelti į nacionalinę teisę Direktyvos (ES) 2024/782 nuostatas dėl bendrosios praktikos slaugytojo, gydytojo odontologo ir vaistininco profesijų būtiniausių rengimo reikalavimų atnaujinimo bei atnaujinti Įstatymo 3 priedą, atsižvelgiant į Sprendimu (ES) 2024/1395 pakeistą Direktyvos 2005/36/EB V priedą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Talentų politikos grupės (vadovas Osvaldas Šmitas, tel. +370 699 19 945, el. p. osvaldas.smitas@eimin.lt, vyresnysis patarėjas Linas Kadys, tel. +370 640 14 700, el. p. linas.kadys@eimin.lt) patarėja Sandra Kvaraciejienė tel. +370 689 87 970, el. p. sandra.kvaraciejiene@eimin.lt ir patarėja Rasa Balserienė tel. +370 621 31 328, el. p. rasa.balseriene@eimin.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptariamai teisiniai santykiai

Įstatymas įtvirtina minimalius rengimo reikalavimus ir būtiną žinias ir įgūdžius dėl bendrosios praktikos slaugytojo (Įstatymo 29 straipsnis), gydytojo odontologo (Įstatymo 32 straipsnis), vaistininko (Įstatymo 42 straipsnis) profesijų. Atitinkamai Įstatymo 3 priedo 3.2.1 punkte įtvirtinta bendrosios praktikos slaugytojų studijų ir mokymo programa; Įstatymo 3 priedo 3.3.1 punkte – gydytojo odontologo studijų programa; Įstatymo 3 priedo 3.6.1 punkte – vaistininko studijų programos dalykai.

Įstatymas įtvirtina automatinio profesinės kvalifikacijos pripažinimo principą, kai sektorialių profesijų atstovai (vaistininkai, medicinos gydytojai, bendrosios praktikos slaugytojai, akušeriai, gydytojai odontologai, veterinarijos gydytojai, architektai) yra įgiję profesinę kvalifikaciją kitoje valstybėje narėje ir turi formalios kvalifikacijos įrodymus, numatytus Įstatymo III priede, t. y. atitinka būtiniausius rengimo reikalavimus. Automatinio pripažinimo principas yra užtikrinamas vadovaujantis minimalių rengimo reikalavimų derinimu. Kiekviena valstybė narė yra įpareigota notifikuoti formalios kvalifikacijos įrodymus, kurie atitinka minimalius rengimo reikalavimus. Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos notifikuoja Lietuvos Respublikai skirtus Direktyvos 2005/36/EB V priedo pakeitimus vadovaudamasi Įstatymo 19 straipsnio nuostatomis per IMI. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimo Nr. 637 „Dėl Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo įgyvendinimo“ 1.4 ir 1.5 papunkčiais paskiriamos kompetentingos institucijos, atsakingos už atitinkamos informacijos notifikavimą IMI.

Atkreipiame dėmesį, kad visose Įstatymo 3 priedo lentelėse yra nurodomi visi, tiek anksčiau (pvz., iki 2004 m.), tiek šiuo metu išduodamų formalios kvalifikacijos dokumentų, kurie atitiko / atitinka minimalius rengimo reikalavimus, pavadinimai. Jei pasikeičia formalios kvalifikacijos dokumentų pavadinimai ar juos išduodanti institucija, pirmiau nurodyta kompetentinga institucija Europos Komisijai notifikuoja pakeitimus, kurie vėliau įrašomi į Europos Komisijos priimamus deleguotuosius teisės aktus (paprastai priimami sprendimai), keičiančius Direktyvos 2005/36/EB V priedą, tačiau ankstesnieji įrašai lieka (jie nėra ištrinami). Taigi, Įstatymo 3 priedo lentelėse yra nurodyti visi notifikuoti formalios kvalifikacijos įrodymų pavadinimai, kuriuos gali turėti atitinkamą profesinę kvalifikaciją anksčiau ar šiuo metu įgiję specialistai. Pavyzdžiui, 2024 m. buvo notifikuoti vaistinių formalios kvalifikacijos įrodymų pavadinimų pasikeitimai, atsižvelgiant į pakeitimus priėmus Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymą Nr. V-1075 „Dėl studijų kryptų ir kryptų grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštesiose mokyklose, sąrašo, jo keitimo tvarkos, kvalifikacinių laipsnių sąrangos ir studijų programų pavadinimų sudarymo principų patvirtinimo“. Naujieji įrašai yra įtraukti į aštuntąją Europos Komisijos deleguotojo sprendimo projektą, kuris turėtų būti priimtas ir įsigalioję dar šiemet.

Įstatymo 61 straipsnio nuostatos įtvirtina išpėjimo sistemą pagal kurią Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos informuoja visas kitų valstybių narių kompetentingas institucijas apie specialistą, kurio galimybes Lietuvos Respublikoje užsiimti šio straipsnio 2 dalyje išvardytomis profesinėmis veiklomis (pvz. gydytojo, bendrosios praktikos slaugytojo profesine veikla) Lietuvos Respublikos institucijos ar teismai apribojo arba visiškai ar iš dalies uždraudė (net jeigu tai būtų laikinai). Minėtą informaciją per tris dienas kompetentingos institucijos naudojamosi Vidaus rinkos informacinė sistema perduoda kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms. Įstatymo 61 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos naudoja Lietuvos Respublikos registruose ir informacinėse sistemose tvarkoma informacija apie paskirtus draudimus asmenims,

užsiimantiems veikla, nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, ir šią informaciją pateikia kitoms valstybėms narėms.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūlomi pakeitimai:

1. Pakeisti Įstatymo 11 straipsnio 1 punktą, patikslinant, jog nuostatoje minimi valstybių narių, išskyrus Lietuvos Respubliką, registrai apie kuriuos Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos gali reikalauti pranešti paslaugos gavėjams iš specialistų, kurie atvyksta į Lietuvos Respubliką laikinai ir kartais teikti paslaugų.

2. Pakeisti Įstatymo 29 straipsnio 6 dalį, papildant joje nurodytas privalomas turėti žinias ir įgūdžius baigus bendrosios praktikos slaugytojų rengimą. Šiuo pakeitimu siekiama perkelti Direktyvos (ES) 2024/782 nuostatas dėl bendrosios praktikos slaugytojams privalomų turėti žinių ir įgūdžių, siekiant juos suderinti su bendrai pripažįstama mokslo ir technikos pažanga.

3. Pakeisti Įstatymo 32 straipsnio 3 dalį, papildant joje nurodytas privalomas turėti žinias ir įgūdžius baigus gydytojų odontologų rengimą. Šiuo pakeitimu siekiama perkelti Direktyvos (ES) 2024/782 nuostatas dėl gydytojams odontologams privalomų turėti žinių ir įgūdžių, siekiant juos suderinti su bendrai pripažįstama mokslo ir technikos pažanga.

4. Pakeisti 42 straipsnio 4 dalį, papildant joje nurodytas privalomas turėti žinias ir įgūdžius baigus vaistininkų rengimą. Šiuo pakeitimu siekiama perkelti Direktyvos (ES) 2024/782 nuostatas dėl vaistininkams privalomų turėti žinių ir įgūdžių, siekiant juos suderinti su bendrai pripažįstama mokslo ir technikos pažanga.

5. Išdėstyti Įstatymo 3 priedą nauja redakcija, atsižvelgiant į Direktyvoje (ES) 2024/782 atnaujintas bendrosios praktikos slaugytojų, gydytojų odontologų, vaistininkų studijų ir mokymo programas bei Sprendimą (ES) 2024/1395, kuriuo yra atnaujintas Direktyvos 2005/36/EB V priedas dėl formalios kvalifikacijos įrodymų ir rengimo kursų pavadinimų.

6. Pakeisti Įstatymo 61 straipsnio 4 dalį, patikslinant ją pagal Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 9 straipsnį, kuriuo vadovaujantis informacinės sistemos pagal jose tvarkomus duomenis skirstomos į: registrų informacines sistemas, valstybės informacines sistemas, vidaus administravimo informacines sistemas.

7. Pakeisti Įstatymo 6 priedą papildant jį nuoroda į Įstatymo projektu įgyvendinimą Sprendimą (ES) 2024/1395.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Galima priimto įstatymo įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekto priėmimas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Priešingai, ES nustatytų būtiniausių rengimo reikalavimų suderinimas sąlygoja automatinio profesinės kvalifikacijos pripažinimo galimybę bei užtikrina laisvo asmenų judėjimo principą.

8. Ar Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą kitų teisės aktų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus. Įstatymo projekte nepateikiama naujų sąvokų ir sąvokas įvardijančių terminų, todėl jie nevertintini Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Įstatymui įgyvendinti kitų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymo projektui įgyvendinti valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą dėl specifinių terminų ir formuluočių buvo organizuojami susitikimai su atitinkamus specialistus (vaistininkus, bendrosios praktikos slaugytojus, gydytojus odontologus) rengiančių institucijų atstovais, taip pat už atitinkamų profesijų reglamentavimą atsakingos Sveikatos apsaugos ministerijos specialistais.

15. Įstatymo projekto reikšminiai žodžiai

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai, kurių reikia jam įtraukti į kompiuterinę sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną Eurovoc: „reglamentuojama profesija“, „profesinių kvalifikacijų pripažinimas“, „automatinio profesinės kvalifikacijos pripažinimo principas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Pažymėtina, kad Direktyvos 2005/36/EB nuostatos, atitinkamai Įstatymo nuostatos, įtvirtina tik būtiniausius rengimo reikalavimus vaistininkams, medicinos gydytojams, bendrosios praktikos slaugytojams, akušeriams, gydytojams odontologams, veterinarijos gydytojams, architektams. Atitinkamus specialistus rengiančios institucijos į rengimo programas gali įtraukti ir kitus dalykus, siekdamos neatsilikti nuo mokslo ir technikos pažangos bei atsižvelgdamos į tarptautinę praktiką. Atsižvelgiant į tai, daugelis rengimo institucijų, tarp jų ir Lietuvos, jau šiuo metu savo programose turi studijų ar mokymo programų dalykus, kurie ES lygiu buvo įtvirtinti tik priėmus Direktyvos (ES) 2024/782 nuostatas.

Atkreipiame dėmesį, kad Direktyvos (ES) 2024/782 nuostatomis, atitinkamai Įstatymo projekto 29 straipsnio 6 dalies 6-8 punktų, 32 straipsnio 3 dalies 6 punkto bei 48 straipsnio 6-9 punktų nuostatomis yra atnaujinamos bendrosios praktikos slaugytojui, gydytojui odontologui ir vaistininkui reikalingos turėti žinios ir įgūdžiai. Minėtuose pakeitimuose vartojami terminai atliepia profesijų būtiniausių rengimo reikalavimų atnaujinimo tikslą – pritaikyti juos prie bendrai pripažįstamos mokslo ir technikos pažangos. Rengiant Direktyvos (ES) 2024/782 projektą ir siekiant minėto tikslo be kita ko buvo surinkta aktuali informacija apie mokslo ir technikos pažangą, taip pat su ja susijusi terminologija. Taigi, nepaisant to, kad ne visi žinias ir įgūdžius apibūdinantys terminai yra įtvirtinti ar aiškiai nurodyti konkrečiuose teisės aktuose, jie yra įprasti ir vartojami tiek specialistus rengiančių mokslo institucijų dokumentuose, tiek įvairiuose moksliniuose tyrimuose bei publikacijose, t. y. mokslinėje ir praktinėje terminologijoje.

Pvz., terminas „farmacinė rūpyba“ yra susijęs su vaistininko profesine veikla ir atsakomybe šiuolaikinėje sveikatos priežiūros sistemoje ir atsirado keičiantis vaistininko vaidmeniui, t. y. vaistininkui tampa vis aktyvesniu sveikatos priežiūros sistemos dalyviu. Ši sąvoka yra ne tik apibrėžta Lietuvos Respublikos farmacijos įstatyme, vartojama Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patvirtintuose teisės aktuose, bet ir plačiai vartojama tiek Europos Komisijos, tiek Pasaulio sveikatos ir kitų tarptautinių bei Lietuvos organizacijų terminologijoje, farmacijos studijose, moksliniuose tyrimuose, profesinio tobulinimo renginiuose ir kt. Skirtingai nuo pirmiau paminėto termino, terminas „skaitmeninė odontologija“ galimai tiesiogiai nėra apibrėžtas teisės aktuose, tačiau jis plačiai vartojamas siekiant apibūdinti modernią, technologijomis paremtą odontologijos praktiką, didinančią tikslumą, efektyvumą ir paciento komfortą bei šis dalykas yra įtrauktas į universitetų studijų, tobulinimosi renginių programas, terminas vartojamas moksliniuose straipsniuose ir tyrimuose, analizuojančiuose skaitmeninių technologijų įtaką diagnostikai, gydymo planavimui ir rezultatams ir kitur. Terminas „veiksmingo lyderystės metodo plėtojimas“ taip pat plačiai vartojamas moksliniuose straipsniuose, vadybos praktikose ir kt. Atsižvelgiant į sparčiai kintančius sveikatos priežiūros sektoriaus poreikius ir iššūkius, slaugos specialistų įsitraukimo didinimas per efektyvią lyderystę tampa esminiu tikslu tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu. Ši sąsaja turi ne tik teorinę, bet ir praktinę reikšmę, nes įsitraukimas prisideda prie darbuotojų gerovės, mažina profesinio perdegimo riziką, didina darbo efektyvumą ir užtikrina aukštos kokybės pacientų priežiūrą.